ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Մանկավարժություն և հոգեբանություն
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ _Լ.Գ.Բաղդասարյան_ /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № _14_

«_06_» _02_ 2024_ թ.

__ՄՀ/բ 041 Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն __ ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ

Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ ____031301.00.6__Հոգեբանություն__
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ __031301.01.6__Հոգեբանություն

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան____հոգեբանության բակալավր____
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ մանկավարժության և հոգեբանության _____
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ __առկա_____
/առկա, հեռակա/

Կուրս/ 4-րդ _երկրորդ կիսամյակ_____

Դասախոս(ներ)՝ ____ Նունե Կոստանդյան _____
/անուն, ազգանուն/

էլ.
հասցե/ներ_____**kostandyan.n55@_gmail.com**_____

Վանաձոր- 2024թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները 4
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները ....
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ....
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ....
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ....
8. Դասավանդման մեթոդներ..... ...
9. Ուսումնառության մեթոդները ....
10 Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ....
11 Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ.....
12 Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ..... ...
    12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ ...
    12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ..... ...
    12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ..... ...
    12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ....
13 Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում..... ...
14 Գնահատում..... ...
    14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում..... ...
    14.2. Հարցաշար..... ...
    14.3. Գնահատման չափանիշներ..... ...
15 Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ..... ...

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1].

դերը -«Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն» առարկայի դասընթացը դիտարկվում է որպես մանկավարժական մասնագիտությունների շարքի հիմնական առարկաներից մեկը: Նրա նպատակն է ուսանողներին զինել գիտելիքներով հոգեկանի մեխանիզմների և օրինաչափությունների, հոգեկանի կառուցվածքի, իմացական գործընթացների, մարդու անձի և անհատական հոգեբանական առանձնահատկությունների մասին: Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, կիրառական և մեթոդական գիտելիքները: Ուսանողներին գաղափար տալ մարդու զարգացման հոգեկան օրինաչափությունների մասին: Հոգելեզվաբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ: Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների ցիկլի առարկաների(տարիքային հոգեբանություն, մանկավարժական հոգեբանություն, սոցիալական հոգեբանություն, սպորտի հոգեբանություն, և այլն) հետագա ուսումնասիրություններին:

2.Դասընթացի տեղը.

«Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն» դասընթացը ընդհանուր ոչ մասնագիտական է: Դասընթացը հիմնվում է ուսանողների՝ հանրակրթությունից ստացած հասարակագիտական գիտելիքների վրա: Օգտագործվում են հընթացս ձեռք բերած հմտությունների, կարողությունների, գիտելիքի ձևավորման գործընթացում: Դասընթացի ուսումնասիրությունը կարևոր բաղադրիչ է հասարակության զարգացման գործընթացը ճիշտ ընկալելու համար:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է

1. Ուսանողներին զինել գիտելիքներով հոգեբանության մասին:
2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, հոգեբանական և մեթոդական գիտելիքները:
3. Ուսանողներին գաղափար տալ ընդհանուր հոգեբանության օրինաչափությունների մասին:
4. Հոգելեզվաբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկ գործունեության մեջ:

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

5. Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (սոցիալական հոգեբանություն, սոցիոլոգիա, սպորտային հոգեբանություն և այլն) հետագա առավել գիտական և լուրջ ուսումնասիրություններին:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

1. տեսական գիտելիքներ հաղորդել դասավանդվող առարկայի վերաբերյալ,
2. բացատրել և բացահայտել առարկայի կարևորությունը ընդհանուր գիտական համակարգում ,
3. ուսանողին ներկայացնել խոսքի հոգեբանության և հոգելեզվաբանության վերաբերյալ ստացած տեսական գիտելիքների և առկա իրավիճակային խնդիրների կապը,
4. սովորեցնել ուսանեղներին նախորդ կետի յուրացման արդյունքում կատարել նախասիրած թեմայով հետազոտական աշխատանք,ամփոփել իր կատարած աշխատանքը ,

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

4.2. Միջանձնային կոմպետենցիաներ (ՄՋԿ)

- քննադատական վերլուծություն և ինքնաքննադատման ունակություն (ՄՋԿ1)
- թիմային աշխատանք (ՄՋԿ 2)
- միջառարկայական թիմում աշխատելու ունակություն (ՄՋԿ 4)
- բազմաձևության և բազմամշակութայնության ընդունում (ՄՋԿ 6)
- բարոյական արժեքներ (ՄՋԿ 8)

4.3. Համակարգային կոմպետենցիաներ (ՀԳԿ)

- գիտելիքները գործնականում կիրառելու կարողություն (ՀԳԿ 1)
- հետազոտություններ կատարելու ունակություններ (ՀԳԿ 2)
- սովորելու ունակություն (ՀԳԿ 3)

- առաջնորդի հատկություններ (ՀԳԿ 6)

- որակի կարևորության գիտակցում (ՀԳԿ 11)

4.4. Առարկայական (մասնագիտական) կոմպետենցիաներ (ԱԿ)

- հստակ հաղորդել ստացված հենքային գիտելիքները (ԱԿ 2)

- ցուցաբերել առարկայի ընդհանուր կառուցվածքի և առանձին մասերի միջև կապերի իմացություն (ԱԿ 4)

- հասկանալ և օգտագործել քննադատական վերլուծության տեսությունների զարգացման մեթոդները (ԱԿ 5)

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2]

5.Վերջնարդյունքներ.
- ԳԻՏԵՆԱ՝

«Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն»առարկան , տիրապետի առարկայի ներկայացրած խնդիրներին , պատկերացնի առարկայի տեղն ու դերը հոգեբանական գիտությունների համակարգում :

- ԿԱՐՈՂԱՆԱ՝

- ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում,
- կիրառել զարգացման հոգեբանության և հետազոտության մեթոդները,
- որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:

- ՏԻՐԱՊԵՏԻ՝

- Տիրապետում է «Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն» առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին:
- Տիրապետում է առարկայի կառուցվածքի մասին գիտելիքներին:
- Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ իմացական գործընթացների վերաբերյալ:
- Ունի անրաժեշտ գիտելիքներ ընտանիքի հոգեբանության բնագավառում կիրառվող տեխնիկաների և հուզակամային գործընթացների վերաբերյալ:

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

5. **Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների[3].**

Կարևոր է ճիշտ գնահատել դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների կարողությունների ,հմտությունների ձևավորման հարցում և այն համադել աշխատաշուկայի պահանջարկին:

6. **Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը**

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	**3 կրեդիտ/90 ժամ**	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն	24	
Գործնական աշխատանք	12	
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք		
Ինքնուրույն աշխատանք	54	
Ընդամենը	90	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	ստուգարք	

7. <u>Ուսումնական աշխատանքների տեսակները[4]</u> .

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:

- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:
- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

  Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:

- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսություն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդոլոգիան:

  Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրա-կացություն
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

  Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է

- **Ռեֆերատ** – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
- **Գործարար խաղեր** – պայմանական իրավիճակներում սոցիալ-տնտեսական համակարգերի և մարդկանց մասնագիտական գործունեության կառավարման գործընթացների նմանակեղծային մոդելավորում՝ առաջացող հիմնախնդիրների ուսումնասիրման և լուծման նպատակով:
- **Էսսե** – արձակ ստեղծագործություն՝ քննադատության և լրագրության ժանրի որևէ խնդրի ազատ վերլուծություն:
- **Կլոր սեղան –** ինքնուրույն աշխատանքի ձևին բնորոշ է թեմատիկ բանավեճի համադրումը խմբային աշխատանքի հետ:
- **Կոնկրետ իրավիճակների վերլուծություն** – ուսանողների ակտիվ գործունեության կազմակերպման ամենաարդյունավետ և տարածված ձևերից մեկն է, որը զարգացնում է մասնագիտական և կեցությանը վերաբերող տարբեր հարցերի վերլուծության կարողությունը:
- **Նախագծերի մեթոդ** – ուսումնաճանաչողական, ստեղծագործական կամ խաղային համատեղ գործունեության տեսակ է, սովորող-գործընկերների միջև, որոնք ունեն ընդհանուր նպատակ և համաձայնեցված միջոցներ՝ ուղղված որևէ խնդրի լուծման կամ որոշակի արդյունքի ձևակերպման:
- **Հարցի նախապատրաստման մոդել** –կամավորության սկզբունքով ընտրված ուսանողն իր նախընտրած հակիրճ ձևով նախապատրաստում է տվյալ առարկայից քննության կամ ստուգարքի հարցերի իր պատասխանների փաթեթը: Քննությունից (ստուգարքից) 1 շաբաթ առաջ նա հանձնում է փաթեթը դասախոսին, որը ստուգում է այդ նյութերը և որոշում դրանց համապատասխանությունը տվյալ առարկայի բովանդակությանը:
- **Ինքնուրույն աշխատանք համացանցում** – նոր տեղեկատվական տեխնոլոգիաները կարող են օգտագործվել հետևյալ նպատակներով՝ համացանցում անհրաժեշտ տեղեկատվության որոնման համար, երկխոսություն համացանցում, թեմատիկ ցանցային էջերի օգտագործում:
- **Աշխատանքային տետր** – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից:
- **Զեկույց** – որևէ գիտական կամ հետազոտական թեմայի շուրջ կատարած եզրակացությունների, ստացած արդյունքների ներկայացում ուսանողի կողմից:
- **Հարցազրույց** – վերահսկողության միջոց, որը կազմակերպվում է որպես հատուկ զրույց դասավանդողի և ուսանողների միջև՝ կապված այնպիսի թեմայի հետ ինչպիսին կարգապահությունն է, և նախատեսված է հստակեցնել ուսանողների գիտելիքների շրջանակը կոնկրետ թեմայի, հարցի վերաբերյալ:

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են՝**[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր….

9. **Ուսումնառության մեթոդներն են՝**[7] մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության

նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական պարապմունք	լաբորատոր աշխատանք	ինքնուրույն աշխատանքի պարապմունք
1.	Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն առարկան ,խնդիրները, մեթոդները: Առարկայի կապը այլ գիտությունների հետ :	2		2		
2.	Հոգելեզվաբանության որպես գիտության զարգացնան փուլերը : խոսքային գործունեության բիհևիորիստական մեկնաբանումները:	2		4		
3.	Հոգելեզվաբանության վերաբերյալ Լ. Խ. Վիգոտսկու Ժինկինի տեսակետները:	2		2		
4.	Խոսքային գործունեությունը և նրա ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները: Խոսքային կենտրոններ / Բրոկա, Վերնիկե /:	2		4		
5.	Զարգացման հոգելեզվաբանությունը, որպես հոգելեզվաբանության բաժին:	2		2		

[8] Նման է օրացուցային պլանին

	Մանկան խոսքի և մտածողության զարգացումը:					
6.	Երկլեզվության հիմնախնդիրները: Երկլեզվության հոգեբանական տիպերը: Խոսքային աֆազիա: Աֆազիայի ուղեղային տեղորոշումները:	2		4		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		24		12		54

1. Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն առարկան , խնդիրները:
2. Հոգելեզվաբանության , որպես գիտության ,զարգացման անտիկ շրջանը:
3. Հոգելեզվաբանության , որպես գիտության ,զարգացման միջնադարյան շրջանը:
4. Հոգելեզվաբանության , որպես գիտության, զարգացման նոր և նորագույն շրջանները:
5. խոսքային գործունեության բիհևիորիստական մեկնաբանումները:
6. Հոգելեզվաբանության վերաբերյալ Լ. Խ. Վիգոտսկու տեսակետը:
7. Հոգելեզվաբանության վերաբերյալ Ն. Ժինկինի տեսությունը:
8. Ներքին խոսքի վերաբերյալ Ա. Լուրիայի տեսակետը:

9. Հոգելեզվաբանության , որպես ինքնուրույն գիտական բնագավառի ,ծագումը:
10. Հոգելեզվաբանության, որպես գիտության, կապը այլ գիտությունների հետ:
11. Հոգելեզվաբանության ուսումնասիրման առարկան և օբյեկտը:
12. Հոգելեզվաբանության լեզվաբանական և հոգեբանական հիմքերը:
13. Հոգելեզվաբանության ուսումնասիրման հիմնական մեթոդները: Գիտափորձ:
14. Անհատական սանդղակների, փոխարինման, լրացման մեթոդները:
15. Զուգորդային գործընթացը, որպես հոգեկան երևույթ:
16. Զուգորդային գիտափորձ:
17. Խոսքային գործունեությունը և նրա ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները:
18. Խոսքի մեխանիզմների հիմնական խմբերը:
19. Խոսքի ռեֆլեկտորային բնույթը:
20. Խոսքային կենտրոններ / Բրոկա, Վերնիկե /:
21. Խոսքի տեսակները:
22. Հոգելեզվաբանության հիմնական բաժինները:
23. Ռեֆլեքսիվ հոգելեզվաբանությունը, որպես հոգելեզվաբանության բաժին:
24. Գիտակցությունը , որպես հոգելեզվաբանական հասկացություն:
25. Լեզվական գիտակցության հոգեբանական հայեցակերպը:
26. Նշանակություն – իմաստ փոխհարաբերությունը հոգելեզվաբանության մեջ:
27. Իմաստ և կարգայնացում:

28. Զարգացման հոգելեզվաբանությունը, որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

29. Երեխաների կողմից լեզվի յուրացման ընդհանուր հոգելեզվաբանական օրինաչափությունները: Նմանակման տեսություն:

30. Մանկան խոսքի և մտածողության զարգացումը:

31. Լեզվի յուրացման հիմնական փուլերը:

32. Երեխայի խոսքի զարգացման փուլերը օնտոգենեզում / Ա. Նալչաջյան /:

33. Եսակենտրոն և սոցիալականացված խոսք / Ժ. Պիաժե , Լ. Վիգոտսկի /:

34. Էթնոհոգեբանությունը , որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

35. Գեղարվեստական խոսքի հոգելեզվաբանությունը , որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

36. Տեքստի ընկալման Ի. Զիմնյայաի և Ա. Բրուդնու տեսակետները:

37. Հոգեպոետիկան և բանաստեղծական խոսքի հոգելեզվաբանություն:

38. Կիրառական հոգելեզվաբանությունը , որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

39. Լեզվի յուրացման հոգելեզվաբանություն:

40. Մտածողություն և լեզու:

41. Օտար լեզվի յուրացման հոգելեզվաբանություն:

42. Լեզվի յուրացման վերաբերյալ տեսությունները / Ժ. Պիաժե, Լ. Վիգոտսկի/ :

43. Երկլեզվության հիմնախնդիրները: Երկլեզվության հոգեբանական տիպերը:

44. Խոսքային խանգարումների հոգելեզվաբանական տեսությունը:

45. Խոսքային աֆազիա: Աֆազիայի ուղեղային տեղորոշումները:

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Ռ. Առաքելյան ,Հոգելեզվաբանությունե 2007թ.	2007թ.
2.	1. Ա. Նալչաջյան «Հոգեբանության հիմունքներ», Երևան 1997թ.	1997թ.
	Крайг Г. Психология развития. СПб. 2000.	2000 г. .
	Эльконин Д. Б,Детская Психалогия,Москва,2008 г.	2008 г.
	Д.Б. Детская психология. М. Академия. 2004.	2004.

	Обухова Л.С. Детская возрастная психология. М. 1999.	1999. г.
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Ананьев Б.Г. О методах современной психологии// Психологические методы. Л. 1976.	1976 г.
2.	Выготский Л.С. Лекции по педологии. Ижевск. 2001.	2001 г.
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.	Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն առարկան ,խնդիրները, մեթոդները: Առարկայի կապը այլ գիտությունների հետ :		6	Ռ. Առաքելյան ,Հոգելեզվաբանությունե 2007թ.
2.	Հոգելեզվաբանության վերաբերյալ Լ. Խ. Վիգոտսկու տեսակետը: Հոգելեզվաբանության վերաբերյալ Ն. Ժինկինի տեսությունը:		6	Ռ. Առաքելյան ,Հոգելեզվաբանությունե 2007թ.
3.	Խոսքային կենտրոններ / Բրոկա, Վերնիկե /: Զարգացման հոգելեզվաբանությունը, որպես հոգելեզվաբանության բաժին:		8	Ա. Նալչաջյան «Հոգեբանության հիմունքներ», Երևան 1997թ.
4	Խոսքային խանգարումներ: Աֆազիաներ:		4	Ռ. Առաքելյան ,Հոգելեզվաբանությունե 2007թ.

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

			24	

13. Հիմնական գրականություն

Ռ. Առաքելյան ,Հոգելեզվաբանությունե 2007թ.

РМ Фрумкина “Психолингвистика”, Москва 2003г.

Ա. Նալչաջյան «Հոգեբանության հիմունքներ», Երևան 1997թ.

Ա. Պետրովսկի «Հոգեբանության հիմունքներ», Երևան 1974թ.

Սովետահայ հոգեբանություն, Երևանի համ. հրատ., Երևան 1988թ.

М.В. Гамезо, И.А. Домашенко “Атлас по психологиú”, Просв 1986г.

Ռ. Առաքելյան ,Հոգելեզվաբանությունե 2007թ.

13.1. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1	Հոգելեզվաբանության				Ռ. Առաքելյան

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

.	ուսումնասիրման առարկան և օբյեկտը: Հոգելեզվաբանության զարգացման փուլերը:		4		,Հոգելեզվաբանությունե 2007թ.
2.	Ներքին խոսքի վերաբերյալ Ա. Լուրիայի տեսակետը:		2		Ռ. Առաքելյան ,Հոգելեզվաբանությունե 2007թ.
	Խոսքի ֆիզիոլոգիական մեխանիզմները		4		Ա. Նալչաջյան «Հոգեբանության հիմունքներ», Երևան 1997թ.
	Էթնոհոգեբանությունը , որպես հոգելեզվաբանության բաժին:		2		Ռ. Առաքելյան ,Հոգելեզվաբանությունե 2007թ.
			12		

13.2. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
1.					.
2.					.
					.

13.3. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[12]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[13]
1.	Խոսքի զարգացման փուլերը					Ռ. Առաքելյան ,Հոգելեզվաբանություն 2007թ.

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն
[12] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[13] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

2.	Մանկան խոսքի զարգացնան փուլերը					Ռ. Առաքելյան ,Հոգելեզվաբանություն 2007թ.

14. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[14]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

[14] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

15. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[15]:

15.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

15.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում.

Դասընթացն ամփոփվում է /ստուգարքով:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության

[15]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

Ստուգարքով ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի ընթացքում ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանը որոշող 2 ընթացիկ ստուգումների և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:[16]

15.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն

1. Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն առարկան , խնդիրները:
2. Հոգելեզվաբանության , որպես գիտության ,զարգացման անտիկ շրջանը:
3. Հոգելեզվաբանության , որպես գիտության ,զարգացման միջնադարյան շրջանը:
4. Հոգելեզվաբանության , որպես գիտության, զարգացման նոր և նորագույն շրջանները:
5. խոսքային գործունեության բիհևիորիստական մեկնաբանումները:
6. Հոգելեզվաբանության վերաբերյալ Լ. Խ. Վիգոտսկու տեսակետը:
7. Հոգելեզվաբանության վերաբերյալ Ն. Ժինկինի տեսությունը:
8. Ներքին խոսքի վերաբերյալ Ա. Լուրիայի տեսակետը:
9. Հոգելեզվաբանության , որպես ինքնուրույն գիտական բնագավառի ,ծագումը:
10. Հոգելեզվաբանության, որպես գիտության, կապը այլ գիտությունների հետ:
11. Հոգելեզվաբանության ուսումնասիրման առարկան և օբյեկտը:
12. Հոգելեզվաբանության լեզվաբանական և հոգեբանական հիմքերը:
13. Հոգելեզվաբանության ուսումնասիրման հիմնական մեթոդները: Գիտափորձ:
14. Անհատական սանդղակների, փոխարինման, լրացման մեթոդները:
15. Զուգորդային գործընթացը, որպես հոգեկան երևույթ:
16. Զուգորդային գիտափորձ:
17. Խոսքային գործունեությունը և նրա ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները:
18. Խոսքի մեխանիզմների հիմնական խմբերը:
19. Խոսքի ռեֆլեկտորային բնույթը:
20. Խոսքային կենտրոններ / Բրոկա, Վերնիկե /:
21. Խոսքի տեսակները:

[16] Կիրառվում է կամ առաջին, կամ երկրորդ պարբերությունն ըստ դասընթացի ամփոփման ձևի:

22. Հոգելեզվաբանության հիմնական բաժինները:

23. Ռեֆլեքսիվ հոգելեզվաբանությունը, որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

24. Գիտակցությունը , որպես հոգելեզվաբանական հասկացություն:

25. Լեզվական գիտակցության հոգեբանական հայեցակերպը:

26. Նշանակություն – իմաստ փոխհարաբերությունը հոգելեզվաբանության մեջ:

27. Իմաստ և կարգայնացում:

28. Զարգացման հոգելեզվաբանությունը, որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

29. Երեխաների կողմից լեզվի յուրացման ընդհանուր հոգելեզվաբանական օրինաչափությունները: Նմանակման տեսություն:

30. Մանկան խոսքի և մտածողության զարգացումը:

31. Լեզվի յուրացման հիմնական փուլերը:

32. Երեխայի խոսքի զարգացման փուլերը օնտոգենեզում / Ա. Նալչաջյան /:

33. Եսակենտրոն և սոցիալականացված խոսք / Ժ. Պիաժե , Լ. Վիգոտսկի /:

34. Էթնոհոգեբանությունը , որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

35. Գեղարվեստական խոսքի հոգելեզվաբանությունը , որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

36. Տեքստի ընկալման Ի. Զիմնյայայի և Ա. Բրուդնու տեսակետները:

37. Հոգեպոետիկան և բանաստեղծական խոսքի հոգելեզվաբանություն:

38. Կիրառական հոգելեզվաբանությունը , որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

39. Լեզվի յուրացման հոգելեզվաբանություն:

40. Մտածողություն և լեզու:

41. Օտար լեզվի յուրացման հոգելեզվաբանություն:

42. Լեզվի յուրացման վերաբերյալ տեսությունները / Ժ. Պիաժե, Լ. Վիգոտսկի/ :

43. Երկլեզվության հիմնախնդիրները: Երկլեզվության հոգեբանական տիպերը:

44. Խոսքային խանգարումների հոգելեզվաբանական տեսությունը:

45. Խոսքային աֆազիա: Աֆազիայի ուղեղային տեղորոշումները:

Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)

(1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի -------շաբաթվա ընթացքում)

- **Ընդգրկված թեմաները.**
- **Ընդգրկված հարցեր.**

1. Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն առարկան , խնդիրները:
2. Հոգելեզվաբանության , որպես գիտության ,զարգացման անտիկ շրջանը:
3. Հոգելեզվաբանության , որպես գիտության ,զարգացման միջնադարյան շրջանը:
4. Հոգելեզվաբանության , որպես գիտության, զարգացման նոր և նորագույն շրջանները:
5. խոսքային գործունեության բիհևիորիստական մեկնաբանումները:
6. Հոգելեզվաբանության վերաբերյալ Լ. Խ. Վիգոտսկու տեսակետը:
7. Հոգելեզվաբանության վերաբերյալ Ն. Ժինկինի տեսությունը:
8. Ներքին խոսքի վերաբերյալ Ա. Լուրիայի տեսակետը:
9. Հոգելեզվաբանության , որպես ինքնուրույն գիտական բնագավառի ,ծագումը:
10. Հոգելեզվաբանության, որպես գիտության, կապը այլ գիտությունների հետ:
11. Հոգելեզվաբանության ուսումնասիրման առարկան և օբյեկտը:
12. Հոգելեզվաբանության լեզվաբանական և հոգեբանական հիմքերը:
13. Հոգելեզվաբանության ուսումնասիրման հիմնական մեթոդները: Գիտափորձ:
14. Անհատական սանդղակների, փոխարինման, լրացման մեթոդները:
15. Զուգորդային գործընթացը, որպես հոգեկան երևույթ:
16. Զուգորդային գիտափորձ:
17. Խոսքային գործունեությունը և նրա ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները:
18. Խոսքի մեխանիզմների հիմնական խմբերը:
19. Խոսքի ռեֆլեկտորային բնույթը:
20. Խոսքային կենտրոններ / Բրոկա, Վերնիկե /:
21. Խոսքի տեսակները:

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)

(2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի-------շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկվող թեմաները.

1

▪ Ընդգրկված հարցեր.

22. Հոգելեզվաբանության հիմնական բաժինները:

23. Ռեֆլեքսիվ հոգելեզվաբանությունը, որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

24. Գիտակցությունը , որպես հոգելեզվաբանական հասկացություն:

25. Լեզվական գիտակցության հոգեբանական հայեցակերպը:

26. Նշանակություն – իմաստ փոխհարաբերությունը հոգելեզվաբանության մեջ:

27. Իմաստ և կարգայնացում:

28. Ձարգացման հոգելեզվաբանությունը, որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

29. Երեխաների կողմից լեզվի յուրացման ընդհանուր հոգելեզվաբանական օրինաչափությունները: Նմանակման տեսություն:

30. Մանկան խոսքի և մտածողության զարգացումը:

31. Լեզվի յուրացման հիմնական փուլերը:

32. Երեխայի խոսքի զարգացման փուլերը օնտոգենեզում / Ա. Նալչաջյան /:

33. Եսակենտրոն և սոցիալականացված խոսք / Ժ. Պիաժե , Լ. Վիգոտսկի /:

34. Էթնոհոգեբանությունը , որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

35. Գեղարվեստական խոսքի հոգելեզվաբանությունը , որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

36. Տեքստի ընկալման Ի. Ձիմնյայայի և Ա. Բրուդնու տեսակետները:

37. Հոգեպոետիկան և բանաստեղծական խոսքի հոգելեզվաբանություն:

38. Կիրառական հոգելեզվաբանությունը , որպես հոգելեզվաբանության բաժին:

39. Լեզվի յուրացման հոգելեզվաբանություն:

40. Մտածողություն և լեզու:

41. Օտար լեզվի յուրացման հոգելեզվաբանություն:

42. Լեզվի յուրացման վերաբերյալ տեսությունները / Ժ. Պիաժե, Լ. Վիգոտսկի/ :

43. Երկլեզվության հիմնախնդիրները: Երկլեզվության հոգեբանական տիպերը:

44. Խոսքային խանգարումների հոգելեզվաբանական տեսությունը:

45. Խոսքային աֆազիա: Աֆազիայի ուղեղային տեղորոշումները:

Գնահատման չափանիշները[17].

- Տեսական գիտելիքները……:
- Գործնական աշխատանքները……:
- Սեմինար պարապմունքները……:
- Լաբորատոր աշխատանքները….:
- Ինքնուրույն աշխատանքը….:

[17] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳՐԻՉ

Մասնագիտություն՝ ___011401.00.6 ՄԱՄՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ՄԱՆԿԱՎԱՐԺՈՒԹՅՈՒՆ _____

Մասնագիտություն՝ ____031301.00.6__Հոգեբանություն__

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ __031301.01.6__Հոգեբանություն

/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ Որակավորման աստիճան____հոգեբանության բակալավր____

/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2024

Առկա ուսուցման համակարգ

<table>
<tr><td>Դասընթացի թվանիշը, անվանումը</td><td colspan="4">ՄՀ/բ -017 Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն</td></tr>
<tr><td>Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը</td><td colspan="4">Կրեդիտ 3 /90 ժամ</td></tr>
<tr><td>Ուսումնառության տարի / կիսամյակ</td><td colspan="4">4 -րդ տարի , 2 – րդ կիսամյակ</td></tr>
<tr><td rowspan="6">Ժամերի բաշխումը</td><td rowspan="4">Լսարանային</td><td rowspan="4">36</td><td>Դասախոսություն</td><td>24</td></tr>
<tr><td>Սեմինար</td><td></td></tr>
<tr><td>Լաբորատոր աշխատանք</td><td></td></tr>
<tr><td>Գործնական աշխատանք</td><td>12</td></tr>
<tr><td>Ինքնուրույն</td><td colspan="3">54</td></tr>
<tr><td>Ընդամենը</td><td colspan="3">90</td></tr>
<tr><td>Ստուգման ձևը</td><td colspan="4">Քննություն՝ ըստ հանձնարարված հարցաշարի</td></tr>
<tr><td>Դասընթացի նպատակը</td><td colspan="4">1. Ուսանողներին զինել խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն առարկայի , նրա խնդիրների , յուրաքանչյուր տարիքային խմբի վերաբերյալ համապատասխան գիտելիքներով :</td></tr>
</table>

	2. Խորացնել և ընդլայնել ուսանողների ընդհանուր տեսական, կիրառական և մեթոդական գիտելիքները: 3. Ուսանողներին գաղափար տալ խոսքի զարգացման և հոգելեզվաբանական գիտելիքների վերաբերյալ : 4. Խոսքի հոգեբանության և հոգելեզվաբանության բնագավառում ձեռք բերած գիտելիքներն և ունակությունները կիրառել պրակտիկայում: Նախապատրաստել հոգեբանական գիտությունների շարքի առարկաների (ընդհանուր հոգեբանություն, մանկավարժական հոգեբանություն, սոցիալական հոգեբանություն, սպորտի հոգեբանություն, և այլն) հետ կապին:
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք* « Խոսքի հոգեբանության և հոգելեզվաբանության » ուսումնասիրման առարկան , տիրապետի առարկայի ներկայացրած խնդիրներին , պատկերացնի առարկայի տեղն ու դերը հոգեբանական գիտությունների համակարգում : *Հմտություն* • Տիրապետում է խոսքի հոգեբանության և հոգելեզվաբանության առարկային, մեթոդներին և խնդիրներին: • Տիրապետում է առարկայի կառուցվածքի մասին գիտելիքներին: • Ունի անհրաժեշտ գիտելիքներ իմացական գործընթացների վերաբերյալ: • Ունի անրաժեշտ գիտելիքներ ընտանիքի հոգեբանության բնագավառում կիրառվող տեխնիկաների և հուզակամային գործընթացների վերաբերյալ: • *Կարողունակություն* • ձեռք բերած տեսական գիտելիքները կիրառել գործնականում, • կիրառել խոսքի հոգեբանության և հոգելեզվաբանության հետազոտության մեթոդները, • որոշ գիտական հարցերի վերաբերյալ կատարել ինքնուրույն եզրահանգումներ:
Դասընթացի բովանդակությունը	Թեմա 1 Խոսքի հոգեբանություն և հոգելեզվաբանություն առարկան ,խնդիրները, մեթոդները: Առարկայի կապը այլ գիտությունների հետ : Թեմա2 Հոգելեզվաբանության , որպես գիտության ,զարգացման անտիկ շրջանը: Թեմա3 Հոգելեզվաբանության , որպես գիտության, զարգացման նոր և նորագույն շրջանները:

	Թեմա4 Հոգելեզվաբանության վերաբերյալ Լ. Խ. Վիգոտսկու տեսակետը: Թեմա 5. Ներքին խոսքի վերաբերյալ Ա. Լուրիայի տեսակետը: Թեմա 6 Խոսքային գործունեությունը և նրա ֆիզիոլոգիական առանձնահատկությունները: Թեմա 7 Երկլեզվության հիմնախնդիրները: Երկլեզվության հոգեբանական տիպերը: Թեմա8 Խոսքային աֆազիա: Աֆազիայի ուղեղային տեղորոշումները:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Ստուգարք : Ստուգման ձևը ՝ ըստ նախապես տրամադրված հարցաշարի:
Գրականություն	Պարտադիր- Ռ. Առաքելյան ,Հոգելեզվաբանությունե 2007թ. Абрамова Г.С. Возрастная психология. М. Академический проект, 2003. Возростная и педагогическая психология: Тексты/ сост. и коммент. О.Шуаре Марта. М. 1992. Крайг Г. Психология развития. СПб. 2000. Эльконин Д. Б,Детская Психалогия,Москва,2008 г. Լրացուցիչ- Ананьев Б.Г. О методах современной психологии// Психологические методы. Л. 1976. Выготский Л.С. Лекции по педологии. Ижевск. 2001.